

ТВОРЧИСТЬ АЛЬБЕРА КАМЮ.

А. Камю – французький письменник і мислитель, один з найяскравіших представників літератури екзистенціалізму.

СЛОВНИК

- “Екзистенціалізм” – один із провідних напрямів у філософії ХХ ст.
- Представники: А. Камю, Ж.П. Сартр, В.Дж. Голдінг.
- Екзистенційний – той, що стосується одвічних питань буття особистості.

Творчість письменника.

- Есе “Міф про Сізіфа”, “Бунтівна людина”, “Своєчасні роздуми”,
- Романи: “Чума”, “Щаслива смерть”.
- П’єси: “Стан облоги”, “Праведні”.
- Повість “Падіння”.

Художній світ А. Камю вирізняють:

- ▣ Щільний зв'язок з екзистенціалістськими ідеями та концепціями;
- ▣ розкриття трагічного становища людини в “світі без Бога”;
- ▣ аналіз абсурдних взаємин між особистістю і світом;
- ▣ пошук справжніх духовних цінностей;
- ▣ змалювання мужньої людини як морального еталона сучасності;
- ▣ звернення до міфологічних сюжетів.

Ж.П. Сартр про А.Камю:

- “Його впертий гуманізм, вузький і чистий, суворий і чуттєвий, вів сумнівну в своєму фіналі боротьбу проти нищівних і потворних віянь доби”.

Роман “Чума”

- Створений в 1941-1947 р.
- Має антифашистську направленість.
- Побудований у формі хроніки однієї епідемії, що трапилась в містечку Оран.
- Твір багатоплановий.
- Роман – притча.
- Автор досліджує психологію людини в ситуації вибору.

Зміст роману:

- ▣ За свідченням самого Камю, «Явний зміст «Чуми»» – це боротьба європейського Опору проти фашизму. «За допомогою чуми я хочу передати атмосферу задухи, від якої ми потерпали, атмосферу небезпеки й вигнання, в якій ми жили тоді. Водночас я хочу поширити це тлумачення на існування взагалі. Чума покаже моральне обличчя тих, кому минулої війни випало думати, мовчати і страждати».

Образ чуми — це не тільки символ війни. Це універсальна метафора зла. Герой роману інтелектуал Тару говорить: «Чума — не тільки хвороба, не тільки війна, це також смертні судові вирокі, розстріл переможених, фанатизм церкви і фанатизм політичних сект, загибель безневинної дитини в лікарні, суспільство, влаштоване геть погано, так само як і спроби, всупереч опору влади, улаштувати його заново...» Мікроби чуми гніздяться повсюди, підстерігають кожен необережний крок людини, влади,

Прикладів такої «зачумленості» ХХ століття знає багато: фашистська Німеччина, більшовицький СРСР, червоний Китай. І як тільки люди доброї волі перемагають зло в одному місці, воно піднімає голову в іншому. Доктор Ріє переконаний, що «чума — це нескінченна поразка».

Чум
а

хвороба (реалістичний план
зображення, алегорія)

погранична ситуація
(екзистенційний план)

фашистська навала (алегоричний план
сюжету, конкретно- історична реалія)

символ (метафізично-
узагальнюючий план)

тоталітаризму

світового абсурду

метафізичного
зла

Чума — це уособлення всесвітнього зла,
яке повністю перемогти неможливо.
Остаточна перемога над ним недосяжна,
але усвідомлення цього не повинно
паралізувати волю й розум людей,
їхньої готовності до боротьби.

Люди – містечко Оран

Епідемія
чуми

Всесвіт → хаос,
абсурд

↓

Пізнання буття людини у
Всесвіті, осягнення трагічності
буття в абсурдному Всесвіті.
Двобій з дійсністю.

А. Камю шукає в людині сили, що піднімають супроти зла, і знаходить їх у самій природі людини, яка здатна кинути виклик Богові й Долі й одвічному хаосу.

У центрі всіх творів Альбер Камю ставить людину, яка обов'язково має діяти, приймати рішення, робити вибір. Його герої стоять на роздоріжжі й вирішують проблему власного індивідуального існування в моменти, коли спокійний плін життя порушується якоюсь кризовою ситуацією. Для жителів невеликого міста Орана цю кризову ситуацію створила чума.

Енергія дії

Здатність узяти на себе відповідальність за всіх.

Лікар Ріє
- один із перших, хто розпізнав біду і зчинив тривогу.

Моральний опір злу, силам, що загрожують людському життю.

Прагнення усвідомити все те, що має бути усвідомлене, прогнати відіння

Зачатк
и бунту

Життєраді
сність

Жан
Тарру

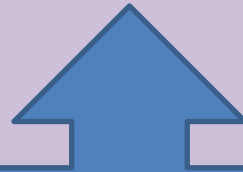
Неординарна
зовнішність

Сильна особистість

Любов до
свободи

Таємничий
спосіб
життя

Раймон
Рамбер

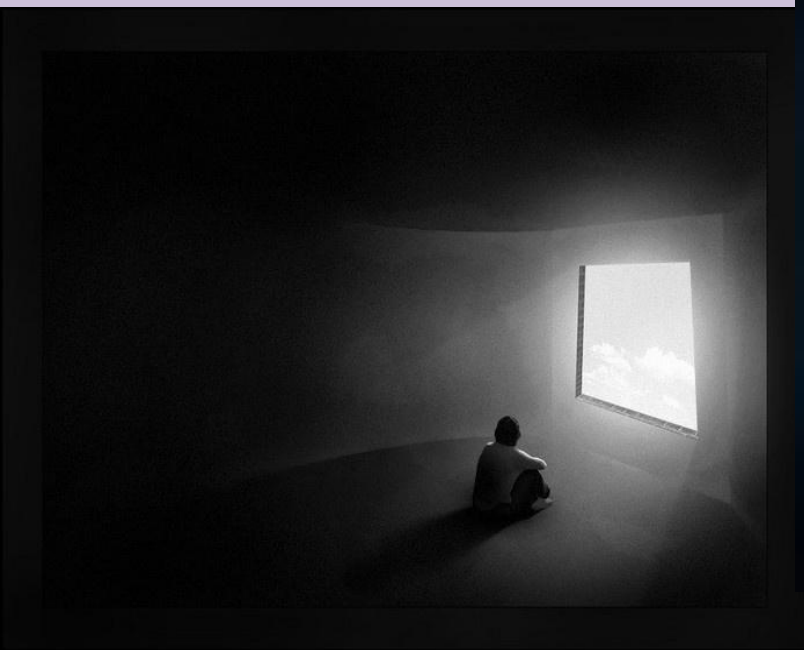

Сторонній

Та чума, що стала загрозою кожному життю, поставила всіх перед вибором: позакривати вікна, двері, відгородитися від світу чи об'єднатися і всім разом протистояти злу. Звичайно, багато людей вибрали перший варіант, але більшість жителів зрозуміли, що перемогти епідемію вони зможуть тільки разом. Взаємодопомога, бажання підставити плече ближньому вирвали з обіймів смерті ціле місто.

Кожен робив свій вибір. На цій землі існують лихо і жертви, і чесна, порядна людина не має права ставати на бік зла, в чому б воно не проявлялося. Треба чинити опір, навіть якщо для цього доводиться робити над собою неймовірні зусилля. Зло панує не там, де його аж занадто багато, а там, де люди не борються, не чинять йому опору. Альбер Камю у своїх творах учить нас пліч-о-пліч захищати добро, справедливість, людську гідність, разом протистояти злу і насильству.

Чума - це зло, це ненависть. Тарру знає, що кожен носить її в собі, що не існує такої людини у світі, якої б вона не торкнулася. Чим більше людська ненависть, тим сильнішою стає Чума. «Ця історія стосується однаково нас усіх», - каже Рамбер. Прикро бути щасливим одному...

Albert Camus, Jacques Baumel, André Malraux à « Combat » en septembre 1944

« Il était le grand écrivain qui s'était physiquement engagé »

14 AOÛT 1993 - **LE POINT** - NUMÉRO 1091

Кінець роману здається оптимістичним: Чума відступила, люди радіють, усі щасливі... Так, справді, Добро повинно перемагати. Але, глибоко осмисливши написане, можна помітити: Чума не переможена, а просто якимось дивом вона відійшла, як звір, знесилений у боротьбі, концентруючи свої сили для того, щоб завдати нового удару

. Вона живиться людською ненавистю і заздрістю, і щасливі люди на вулицях міста не знають того, що знає Ріє: «Мікроб чуми ніколи не вмирає, ніколи не зникає... він терпляче чекає своєї години і, можливо, прийде на горе і повчання людям такий день, коли чума пробудить пацюків і відправить їх вмирати на вулиці щасливого міста». І єдиним виходом із цього, на думку Ріє, є внутрішній стрижень, що спонукає робити те, «що треба здійснити і мають робити усі люди всупереч страху, всупереч особистим ваганням, усі люди...».

Про що попереджав людство А.Камю, коли писав “Бацила чуми ніколи не вмирає”? Чи погоджуєтесь ви з цією думкою? Дайте дієві поради людям, що потрібно зробити, щоб знищити бацилу чуми? Своє звернення до людства розпочніть словами Ріє: “Єдина зброя проти чуми – це чесність”.

Визначте авторів висловлювань:

1. Тепер я знаю тільки одну конкретну проблему: чи можна стати святим без Бога?
2. Бути чесним – означає робити свою справу.
3. Відколи в нас чума, мені якось вільніше стало.
4. Це справді викликає протест, бо перевищує всі людські мірки, але, може нам треба любити те, чого не можемо досягнути розумом.
5. Кожен з нас змушений робити свій вибір, і кожен вибір заслуговує на повагу.
6. Соромно бути щасливим наодинці.

Визначте авторів висловлювань:

1. Тепер я знаю тільки одну конкретну проблему: чи можна стати святим без Бога? (Тарру).
2. Бути чесним – означає робити свою справу. (Ріє).
3. Відколи в нас чума, мені якось вільніше стало. (Котар).
4. Це справді викликає протест, бо перевищує всі людські мірки, але, може нам треба любити те, чого не можемо осягнути розумом. (Отець Панлю).
5. Кожен з нас змушений робити свій вибір, і кожен вибір заслуговує на повагу. (Ріє).
6. Соромно бути щасливим наодинці. (Рамбер).

Автор Токарчук Лиана Павловна учитель русского языка и
зарубежной литературы г. Винница